

E.ON Energidistribution AB
205 09 Malmö
eon.se

T 040 - 25 50 00

Ärende: 7128

2022-12-27

2022-103643-0001

Ansökan om nätkoncession för område med högsta och lägsta spänning enligt ellagen (1997:857)

December 2022

Bg: 5967-4770
Pg: 428797-2
Org. Nr: 556070-6060
Säte: Malmö

Projektorganisation

E.ON Energidistribution AB
205 09 Malmö
eon.se

Rapporten har upprättats av [redacted] och granskats av [redacted]

För kartor i underlaget innehas rättighet:
© Sokigo

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
1.1	Ansökan	4
1.2	Berörda nätkoncessioner för område	4
1.3	Redovisningsenhet	4
1.4	Bakgrund	4
1.5	E.ON Energidistribution AB	5
2	Förutsedd spänning för att driva ledningsnätet	5
2.1	Regionnät i Området	5
2.2	Förutsedd spänningsnivå för Området	6
3	Inverkan på miljön	7
3.1	Global miljöpåverkan	7
3.2	Lokal miljöpåverkan	7
4	Säkerställandet av en samhällsekonomiskt motiverad utbyggnad av nätet	10
4.1	Områdets framtida behov av el	10
4.2	Samhällsekonomisk kostnadsnyttoanalys	13
4.3	Påverkan på myndigheter	13
5	Påverkan för kunder och andra koncessionsinnehavare	14
5.1	Påverkan för kunder	14
5.2	Påverkan för andra koncessionsinnehavare	14

Bilagor:

Bilaga 1	Koncessionskarta
Bilaga 2	Ledningsägare
Bilaga 3	Kvalitativ kostnadsnyttoanalys

1 Inledning

1.1 Ansökan

E.ON Energidistribution AB (E.ON) ansöker om ny nätkoncession för område med högsta och lägsta spänning enligt 2 kap. 10 § ellag (1997:857), nedan Koncessionen.

Ansökan avser att bibehålla och framdra högspänningsledningar (mark- och luftledningar) med en spänning inte väsentligt överstigande 40 kV nominell spänning (konstruktionsspänning 52 kV) och inte väsentligt understigande 30 kV (konstruktionsspänning 36 kV), inom det på kartan i Bilaga 1 rödmarkerade området, nedan Området, inom Aneby, Eksjö, Jönköping, Nässjö, Sävsjö, Tranås, Vaggeryd, Vetlanda, Värnamo, Växjö, Hultsfred, Oskarshamn, Vimmerby, Boxholm, Kinda, Ydre och Ödeshögs kommuner i Jönköping, Kronoberg, Kalmar och Östergötlands län

1.2 Berörda nätkoncessioner för område

Området ligger över flera nätkoncessioner för område med endast en högsta spänning, där E.ONs områdeskoncession med anläggningsnummer 380CNV utgör den största delen. Områdeskoncession 225AF, tillhörande Eksjö Elnät AB ingår också i Området.

Området omsluter även områdeskoncessionerna 414R, tillhörande Nässjö Affärsverk Elnät AB, 638A, tillhörande Njudung Energi Sävsjö AB samt 432BD, tillhörande Njudung Vetlanda Elnät AB men dessa koncessioner omfattas inte av ansökan.

1.3 Redovisningsenhet

Redovisningsenhet för ledningar som omfattas av Koncessionen är RER00855

1.4 Bakgrund

Enligt det klimatpolitiska ramverket ska Sverige ha nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045 och negativa nettoutsläpp därefter. Idag kommer ungefär två tredjedelar av Sveriges utsläpp av växthusgaser från industrin och inrikes transporter. En snabbare elektrifiering av bland annat industrin och transportsektorn är central för att möjliggöra ett samhälle utan nettoutsläpp inom den tidsram som klimatmålen innebär. För att klara omställningen till ett samhälle med nettonollutsläpp behöver också nya verksamheter och helt nya typer av aktiviteter komma till stånd som har låg klimatpåverkan eller bidrar till klimatomställningen genom nettoupptag av koldioxid.

Elnätet är centralt för att kunna genomföra den snabba elektrifieringen av industri och transportsektorn, samt för att nya verksamheter som bidrar till klimatomställningen ska kunna växa fram. På kort tid kommer det att behöva genomföras omfattande om- och nybyggnad av elnätet. Klimatråtsutredningen konstaterar att "Den största utmaningen för

verksamheter som kan bidra till klimatomställningen är inte att få tillstånd utan att processerna tar för lång tid i dag” (SOU 2022:21 s. 18).

Ett sätt att förkorta projektiden för utbyggnaden av elnätet är att göra det möjligt att bygga fler ledningar med stöd av nätkoncession för område snarare än nätkoncession för linje. På så sätt går det att minska behovet av tidskrävande koncessionsprocesser för ledningar som behövs för kapacitetsförstärkning, anslutning av nya elanvändare och elproducenter och åtgärder för att minska risken för elavbrott. Med en sådan ordning skulle ledningar på samma spänningsnivå i ökad utsträckning prövas på ett likartat sätt och i förhållande till en nivå på miljöhänsyn som redan är accepterad på flera håll i Sverige (Prop. 2020/21:188 s. 28). E.ON delar lagstiftarens bedömning och anser att möjligheten att bygga vissa regionnätledningar med stöd av nätkoncession för område är det enskilt mest kraftfulla verktyget för att korta ledtiderna för elnätutbyggnad av de alternativ som finns idag.

1.5 E.ON Energidistribution AB

E.ON Energidistribution är Sveriges största elnätsägare med drygt 1 miljon kunder från Smygehuk i söder till Sollefteå i norr. Totalt är elnätet 136 900 kilometer långt och når cirka 3,3 varv runt jorden. Det blir drygt 139 meter ledning per kund. Vi har drygt 730 anställda och finns på 12 orter; Malmö, Hässleholm, Halmstad (Anderstorp), Nässjö, Växjö, Kalmar, Norrköping, Örebro, Upplands Väsby, Sundsvall (Sollefteå). E.ON vill vara drivande i omställningen till ett hållbart samhälle. Mellan 2020–2023 gör vi därför vår största satsning någonsin och investerar mer än 16 miljarder kronor för att bygga ut, förstärka och uppgradera våra elnät. I dag har vi över 1 500 MW vindkraft, motsvarande 1,5 kärnkraftsreaktor, och över 23 000 solcellsanläggningar med en installerad effekt på 377 MW anslutna till våra elnät.

2 Förutsedd spänning för att driva ledningsnätet

2.1 Regionnät i Området

Regionnät- och stamnätledningar i Området redovisas i Bilaga 2. Inom Området finns en stamnätsstation i Barkeryd samt flera stamnätledningar som tillhör Svenska kraftnät. Vattenfall har två 130 kV-ledningar, Tranås-Nässjö samt Tenhult-Nässjö. Jönköping Energi Nät AB har två parallella 40 kV-ledningar som går i Områdets västra del mellan bolagets norra och södra del i koncessionen 11091. Tranås Energi har en 40 kV-ledning Tranås-Forsnäs.

E.ON har ett utbyggt regionnät inom både 130 kV och 40 kV. Nätet på 130 kV matar de större orterna i Området; Eksjö, Hultsfred, Nässjö, Sävsjö, Vetlanda och Vimmerby.

Nätet på 40 kV är mer förgrenat än 130 kV-nätet och matar mindre orter, vattenkraftsproduktion och större industrikunder.

E.ON har också två nätkoncessioner för linje på 30 kV, som är anslutningsledningar till vindkraftsparker.

2.2 Förutsedd spänningsnivå för Området

Som nämns under 2.1 har E.ON tre olika spänningsnivåer på regionnätetsnivå i Området; 130 kV, 40 kV och 30 kV.

Området ligger över två nätkoncessioner med endast en högsta spänning. Områdeskoncession 225AF, tillhörande Eksjö Elnät AB, har en högsta spänning på 12 kV. Områdeskoncession 380CNV, tillhörande E.ON, har en högsta spänning på 20 kV. Då områdeskoncessioner inte får överlappa varandra inom samma spänning behöver den lägsta spänningen för Området överstiga 20 kV. Nästa spänningssteg efter 20 kV är i praktiken 30 kV.

30 kV är idag en vanligt förekommande spänningsnivå för att ansluta förnybar elproduktion. E.ON har redan 30 kV-ledningar i Området. Utifrån det stora intresse som finns att etablera förnybar elproduktion i Området, se 4.1, kommer det med stor sannolikhet att finnas behov att ansluta dessa anläggningar med ledningar som har spänningsnivå 30 kV. Det är därmed rimligt att ha 30 kV som lägsta spänning i Området.

Ledningsnätet på 130 kV i Området är väl utbyggt och försörjer de större orterna Eksjö, Hultsfred, Nässjö, Sävsjö, Vetlanda och Vimmerby. 130 kV-nätet kommer att behöva byggas om och byggas ut för att kunna hantera de planerade lastökningarna, framför allt inom förnybar elproduktion. I ett första skede avser dock E.ON inte att ansöka om nätkoncession för område med en högsta spänning på 130 kV.

Ledningsnätet på 40 kV är väl utbyggt i Området och behovet av åtgärder i nätet redovisas i 4.1. Utifrån det behov som finns i 40 kV-nätet behöver detta omfattas av Koncessionen.

I spänningsintervallet 50-70 kV har E.ON i dagsläget inga ledningar i Området. Utifrån det som är känt för E.ON idag är behovet av en utbyggnad av ledningar med en spänning på 50-70 kV inte större än att det kan tillgodoses av enstaka nya regionledningar. Denna bedömning kan dock komma att ändras längre fram.

Sammanfattningsvis är E.ONs bedömning att det finns ett ut- och ombyggnadsbehov av regionnätet i spänningsintervallet 30-40 kV inom Området, som överstiger vad som kan tillgodoses med enstaka regionledningar, och att detta spänningsintervall därmed är lämpligt för Koncessionen.

3 Inverkan på miljön

3.1 Global miljöpåverkan

Som nämnts i 1.4 befinner sig Sverige i ett läge där en kraftig elektrifiering kommer att genomföras under de närmsta decennierna. Detta för att klara att ställa om samhället så att utsläppen av växthusgaser minskar både i Sverige och i andra länder.

Det råder en bred enighet kring att elektrifieringen måste gå snabbt, för att begränsa temperaturökningen som utsläppen av växthusgaser skapar.

Viktiga åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser är att elektrifiera transportsektorn, öka produktionen av förnybar energi, ersätta fossila bränslen i industriella processer och att nya verksamheter och helt nya typer av aktiviteter kommer till stånd som har låg klimatpåverkan eller bidrar till klimatomställningen genom nettoupptag av koldioxid. Gemensamt för en stor del av dessa verksamheter är att de behöver anslutas till elnätet, eller kräver utökad kapacitet i elnätet. Genom att snabbt bygga ut elnätet möjliggörs alltså verksamheter som minskar utsläppen av växthusgaser.

Vissa verksamheter, exempelvis vindkraftparker, har en lång tillståndsprocess för att kunna starta upp verksamheten. Under förutsättning att nätägaren får uppdrag att ansöka om nätkoncession för linje i tid, löper de båda tillståndsprocesserna parallellt och anslutningen till elnätet begränsar inte vindkraftsexploatörens tidplan.

Andra verksamheter, så som större laddstationer, solcellsparker eller industriella processer, kan ha snabba processer från beslut till genomförande. Långa ledtider för anslutningen till elnätet får i sådana fall mycket stor påverkan på verksamheten och kan i värsta fall leda till att investeringen inte genomförs som tänkt, och att den positiva miljöeffekten uteblir.

Att kunna bygga ut regionnätet med stöd av nätkoncession för område med betydligt kortare ledtider som följd, har en generellt positiv miljöpåverkan i det perspektivet att verksamheter som bidrar till minskade utsläpp av växthusgaser snabbare kan realiseras, och att sannolikheten ökar för att investeringen realiseras.

3.2 Lokal miljöpåverkan

Koncessionen avser ett regionnät och Området utgör en stor yta med varierade förhållanden som sträcker sig över fyra olika län. Påverkan på den lokala miljön är svår att visa i en generell beskrivning, utan detta bedöms i varje projekt där de lokala förutsättningarna samt åtgärdens art spelar stor roll för inverkan på miljön. I dag känner E.ON till ett antal ny- och ombyggnader som kommer att realiseras. Koncessionen

kommer dock att gälla tills vidare och det är svårt för E.ON att på längre sikt förutse vilka utbyggnadsbehov som kommer att uppstå och var dessa kommer att uppstå.

I och med att E.ON innehar den underliggande nätkoncessionen för område 380CNV bygger E.ON en stor del elnät redan idag med stöd av nätkoncession för område. Som exempel har E.ON i nuläget 58 lokalnätsprojekt som är under planering eller pågår under 2022 och 2023 i de kommuner (Aneby, Eksjö, Jönköping, Nässjö och Tranås) där E.ON endast har 380CNV som nätkoncession för område.

I planeringen av en tänkt åtgärd som ryms inom Koncessionen, kommer E.ON inledningsvis att göra en bedömning om åtgärden kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. Om sådan påverkan kan antas kommer E.ON därefter att göra en anmälan till länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken (MB). I den utsträckning det behövs i det enskilda fallet ska även en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt 6 kap. MB ingå i anmälan. Länsstyrelsen har möjlighet att begära in den information som ärendet kräver, och kan sedan förena sitt beslut med villkor och försiktighetsmått eller förbjuda verksamheten om det finns skäl för det.

Omfattningen av prövningen kommer att anpassas efter åtgärdens omfattning och påverkan på miljön, till skillnad mot prövningen enligt ellagen där krav på samråd och MKB finns oavsett hur ringa åtgärden än är.

På samma sätt som vid ansökan om nätkoncession för linje kommer E.ON att behöva söka erforderliga övriga tillstånd, anmälningar och dispenser. Exempel på detta är:

- Strandskyddsdispens
- Biotopskyddsdispens
- Anmälan om vattenverksamhet
- Tillstånd enligt kulturmiljölagen
- Natura2000-tillstånd

Om Koncessionen beviljas kommer Lantmäteriets prövning att utökas. Även vid denna prövning kommer hänsyn till natur-, kulturmiljö och detaljplaner behöva tas, se ledningsrättslag (1973:1144) 6-10 §§. Lantmäteriet kommer även i vissa fall behöva samråda med länsstyrelser och kommuner och kan förelägga sökanden att inkomma med bevis på att erforderliga tillstånd sökts, se 19 § ledningsrättslagen.

Hur en ledning kommer att konstrueras bedöms från fall till fall utifrån det behov ledningen ska tillgodose och lokala förhållanden. Inom spänningsintervallet 30-40 kV är det en större andel markkabel jämfört med högre spänningar. Det finns alltså en något större flexibilitet att bygga markkabel eller luftledning jämfört med framför allt 130 kV-ledningar där luftledning är det prioriterade teknikvalet.

Ledningar med en spänning på 30 kV används i dagsläget till störst del för att ansluta produktionsanläggningar för vind- och solkraft. Det huvudsakliga utförandet för denna typ av ledningar är markförlagd kabel, där lokaliseringen prioriteras till befintliga eller planerade vägar där så är möjligt. Om det är stenig terräng, vilka ofta kan vara fallet i Området, kan dock luftledning även på 30 kV vara aktuellt.

Det befintliga ledningsnätet på 40 kV är till övervägande del träsäkra luftledningar i portalutförande med trästolpar, enligt Bild 1 nedan. Utifrån de förutsättningar som finns i dag skulle en ny luftledning på 40 kV med stor sannolikhet utföras som portalledning med trästolpar eller linepoststolpe som visas i Bild 2. I och med att E.ON också har ett utbyggt nät på 130 kV i Området kommer större kapaciteter sannolikt att anslutas med 130 kV-ledningar.

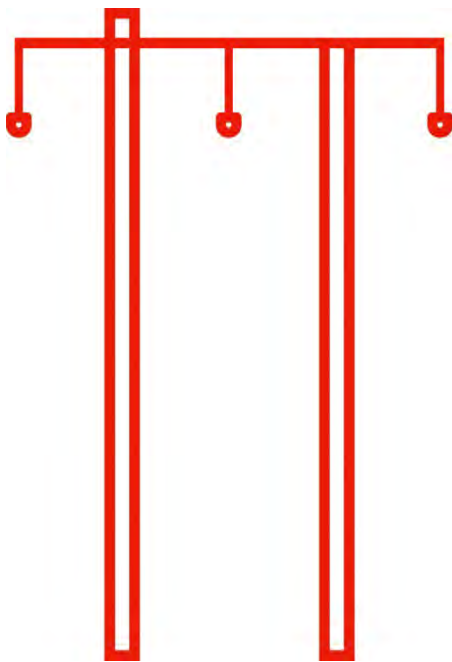

Bild 1. Portalledning med trästolpar.

Bild 2. Linepoststolpe

Linepoststolpar kan utgöra en riskkonstruktion för vissa typer av större fåglar som har ett beteende som gör att de kan tänkas sitta på en stolpregel, så som berguv och kungsörn. Det är bara delen på fågelns som innehåller vatten och salter, dvs. de köttiga delarna som leder ström, och det är därmed ett kortare spann på en fågel jämfört med det totala vingspannet. E.ON bygger linepoststolpar med en längre regel än branschstandard, 1600 mm i stället för 1350 mm. Med detta fasavstånd överskrids de avstånd mellan de delar på berguv och kungsörn som leder ström, och det finns en extra säkerhetsmarginal för ett

eventuellt strömöverslag. Sammantaget bedöms den teoretiska risken för strömgenomgång på grund av ledningens konstruktion då som liten.

Vilket tekniskt utförande en ledning har är en viktig faktor kring hur berörda markägare upplever intrånget. Att använda ett tekniskt utförande med låg omgivningspåverkan ökar sannolikt chansen att en fastighetsägare finner intrånget som rimligt och att det går att träffa en överenskommelse kring ett servitut. Risken för att beslut blir överklagade samt att ledningsrätt krävs för att få marktillträde minskar. Om det går att träffa överenskommelser med berörda fastighetsägare minskar ledtiden i projektet, jämfört med om det krävs ledningsrätt för att få tillträde till marken och om nödvändiga myndighetsbeslut överklagas.

Det tekniska utförandet spelar också stor roll för vilken miljöpåverkan ledningen medför. Om det går att hitta utföranden som medför liten miljöpåverkan finns större möjligheter att kunna bygga ledningen utan att behöva utföra samråd enligt 6 kap. MB och ta fram MKB. Ett sådant förfarande innebär betydligt kortare ledtider.

Tillståndsförfarandet för en ledning som byggs med stöd av nätkoncession för område anpassas i omfattning och tid beroende på vilken miljöpåverkan ledningen medför, vilket är en skillnad mot prövningen för nätkoncession för linje där krav på stor eller liten MKB alltid föreligger oavsett hur ringa åtgärden är. Även förfarandet för tillträde till marken är starkt beroende av hur stort intrånget upplevs. Nätföretag får därmed ett större incitament till att söka en lösning med lägre miljö- och omgivningspåverkan med stöd av nätkoncession för område, jämfört med om prövningen hade avsett en nätkoncession för linje.

4 Säkerställandet av en samhällsekonomiskt motiverad utbyggnad av nätet

Det kan underlätta en samhällsekonomiskt motiverad utbyggnad av nätet om ett regionnätetsföretag får en nätkoncession för område med spänningsgränser som tillåter en fortsatt utbyggnad av företagets nät utan att det är nödvändigt att ansöka om nätkoncession för linje för varje ledning. Samtidigt bör det inte bli aktuellt att bestämma en lägsta tillåtna spänningsgräns, om det inte finns något stort behov av att bygga ut regionnätet (Prop. 2020/21:188 s75-76).

4.1 Områdets framtida behov av el

Som nämns i 2.1 försörjs Området genom regionnät på olika spänningsnivåer.

Nätet på 130 kV försörjer de större orterna och kommer att hantera de ökade behov av el som uppkommer där. Stora förstärkningar på grund av ökat kapacitetsbehov kommer

därför att tillgodoses genom förstärkningar inom 130 kV-nätet som byggs med stöd av nätkoncession för linje.

Totalt har E.ON ca 62 mil ledningar med spänning 40 kV inom Området där sträckningarna framgår av Bilaga 2. Det dominerande utförandet är luftledning. 30 % av ledningslängden är över 50 år och ytterligare 30 % är mellan 40 och 50 år. Några av de äldsta ledningarna har faslinor av koppar. För de ledningarna är det numera svårt att få fram alla reservdelar. Beslut om reinvestering görs efter bedömning av den enskilda ledningens skick, men det går att generellt konstatera att det är en hög ålder på ledningsnätet och att reinvesteringar i nätet kommer att behöva öka.

Det finns flera delar i Området där E.ON har underliggande reserv via 12 och 24 kV, men med ökade laster minskar marginalerna vilket kräver redundanta 40 kV i stället. En av dessa delar finns i den nordvästra delen av Området, runt Kaxholmen, där 40 kV-nätet är hårt belastat utifrån den kapacitet som finns. För att kunna genomföra ytterligare anslutningar behöver kapaciteten förstärkas genom nya eller förstärkta ledningar.

Sex fördelningsstationer inom Området har idag inte en redundant matning på regionnätetsnivå. E.ON studerar de olika förutsättningarna för varje station och bedömer i vilken utsträckning det finns skäl att uppföra nya ledningar på regionnätetsnivå till dessa stationer.

Inom Området pågår i dagsläget arbete med att ta fram ansökan om nätkoncession för linje i flera projekt. Dessa projekt utgör en början i arbetet med att säkra redundans på 40 kV enligt den problematik som beskrivs ovan.

- Ny 40 kV-ledning mellan Gödeberg och Malmbäck, koppling till ärende om förhandsmedgivande med dnr: 2022-1031208
- Ny 40 kV-ledning till transformatorstation Storebro
- Ny 40 kV-ledning till transformatorstation Hamra

Utöver de projekt där arbete med ansökan pågår arbetar E.ON också med projekt i utredningsskedet, där nätkoncession för linje kommer att behöva sökas när projektet ska realiseras.

- Ombyggnad av 40 kV-ledning vid Pauliström
- Ombyggnad och nybyggnad av flera 40 kV-ledningar i Eksjö tätort

Vid sidan av de ombyggnader som E.ON planerar för att stärka leveranssäkerhet, reinvestera gamla anläggningar och öka kapacitet finns också ett stort intresse för anslutningar hos större konsumenter och producenter. Inom Området finns idag förfrågningar i olika stadier på att ansluta konsumtion och produktion enligt Tabell 1 nedan. Då det är stora svängningar beroende på kundernas intresse får siffrorna nedan ses som en ögonblicksbild och en indikation.

Typ av kund	Antal förfrågningar	Total effekt (MW)
Konsumtion	20	220
Batteri	4	235
Produktion Sol	56	1551
Produktion Vind	9	492
Totalt	89	2498

Tabell 1. Förfrågningar på anslutning på högspänningsnivå (November 2022)

Intresset för framför allt produktion genom storskaliga solcellsparker är stort och präglas av korta ledtider hos exploitören. Kombinationen av solcellsföretagens korta ledtider och att det kan röra sig om stora effekter att ansluta, gör att det är svårbedömt för nätföretag att se vilket totalt behov som finns i ett område på bara några års sikt. Det är inte sannolikt att alla förfrågningar kring solcellsparker kommer att realiseras, men även om bara en mindre del realiseras kommer det medföra stort behov av utbyggnad av elnätet på den spänningar som omfattas av Koncessionen.

Utöver produktionsanslutningar finns även företag med större laster, så som sågverk och gjuterier, som kommande år vill minska fossila inslag och ersätta med miljövänlig el. Större laddstationer för elbilar och terminaler i transportsektorn kan också komma att aktualiseras framöver.

Utifrån det stora intresset att ansluta nya och utökade verksamheter till E.ONs nät i Området, kan det konstateras att det föreligger ett stort utbyggnadsbehov. Exakt vilka etableringar som kommer att realiseras går inte att avgöra i dag. Det är dock sannolikt att nya stora effekter kommer att behöva anslutas och att majoriteten av förfrågningarna har betydligt kortare ledtider än vad E.ON har vid ansökan om nätkoncession för linje. Att kunna bygga fler anslutningsledningar och stärka upp kapaciteten i elnätet med stöd

av nätkoncession för område skulle därmed öka sannolikheten för att förfrågningarna realiserar och korta ledtiderna för genomförandet.

4.2 Samhällsekonomisk kostnadsnyttoanalys

Se bilaga 3.

4.3 Påverkan på myndigheter

4.3.1 Energimarknadsinspektionen

För det fall Ei beviljar Koncessionen kommer E.ON att återkalla de tre ärenden om nätkoncession för linje som redan är i gång, samt att de planerade ledningarna inte kommer att rendera i några nya ansökningar om nätkoncession för linje på aktuell spänningsnivå. Ett antal framtida ärenden rörande mindre ändringar enligt 2 kap. 28 § ellagen skulle även utebli. Det finns också skäl att anta att det kan bli färre förfrågningar om bindande besked om undantag från kravet om nätkoncession, om E.ON kan ansluta på högre spänningar. Sammantaget frigör en ansökan om nätkoncession för område med en lägsta spänning resurser för Ei.

4.3.2 Länsstyrelserna

Påverkan för länsstyrelserna kan variera från fall till fall. Om en ledning med mindre påverkan byggs med stöd av nätkoncession för område kommer sannolikt samråd enligt 12 kap. 6 § MB att vara tillräckligt. Det innebär att länsstyrelsen bara behöver involveras vid ett tillfälle vid sidan av eventuella följdtilstånd. Om samma ärende skulle hanteras genom nätkoncession för linje skulle länsstyrelsen vara involverad vid fyra olika tillfällen. I tur och ordning är det samråd, beslut om betydande miljöpåverkan, remiss från Ei och slutligen samråd enligt 12 kap. 6 § MB.

I ett större ärende får länsstyrelsen en större roll om det krävs samråd enligt 6 kap. MB. Utgångspunkten är att E.ON bedömer att MKB är nödvändig för att kunna pröva ärendet, alternativt att länsstyrelsen förelägger E.ON att upprätta en MKB. Vid framtagande av MKB genomförs samråd enligt 6 kap. MB. Därefter prövar länsstyrelsen ärendet enligt 12 kap. 6 § MB. I detta mer omfattande steg involveras därmed länsstyrelsen vid två tillfällen, jämfört med fyra eller fem tillfällen som skulle vara fallet om samma ledning skulle byggas med stöd av nätkoncession för linje. Vid nätkoncession för linje för en ledning med större påverkan kan länsstyrelsen engageras både i samråd kring stråk och sträckning.

4.3.3 Lantmäteriet

För de ledningsprojekt där E.ON inte kan träffa överenskommelser med samtliga berörda fastighetsägare behöver E.ON ansöka om ledningsrätt hos Lantmäteriet. I och med att det inte finns någon prövning av nätkoncession för linje kan Lantmäteriets prövning i sådana fall bli mer omfattande. När det gäller regionnätsledningar vill E.ON ha ledningsrätt, så för de fall där överenskommelser med fastighetsägare finns blir det aktuellt att omvandla

träffade överenskommelser till ledningsrätt. Omvandlingen är samma typ av förfarande oavsett om ledningen uppförs med stöd av nätkoncession för område eller linje.

5 Påverkan för kunder och andra koncessionsinnehavare

5.1 Påverkan för kunder

De kunder som behöver ansluta sig till E.ONs nät på en spänningsnivå på 30-40 kV, eller vars anslutning är beroende av utbyggnad av nätet på den spänningsnivån, kommer att få en generellt sett betydligt snabbare anslutning vilket ökar möjligheten till att kundens investering blir av samt att den också realiserar snabbare. I och med att det i många fall blir en enklare tillståndsprocess minskar också kostnaderna för att ta fram ansökningshandlingar mm i den typen av fall.

Om tidsskillnaden på att få en anslutning på 30-40 kV jämfört med lokalnätsspänningen minskar kommer fler kunder att vilja ansluta på den tekniskt mest lämpliga spänningen, då det inte finns ett tidsperspektiv att ta hänsyn till vilket annars kan ha en inverkan på beslutet. Det kan bli billigare för kunderna att ansluta på rätt spänning då en högre spänning ger lägre nätförluster.

Nätkoncession för område med en lägsta spänning har samma typ av tariff som om att vara ansluten till en ledning med stöd av nätkoncession för linje. Det blir därmed ingen tariffmässig skillnad för kunderna.

För det generella kundkollektivet är det positivt att de förstärkningar som behöver genomföras kan göras så snabbt som möjligt för att det ska kunna finnas en bättre driftsäkerhet, redundans och kapacitet i nätet. I och med att det generellt sett blir lägre kostnader för tillståndsprocessen, blir det en mindre ekonomisk belastning för kundkollektivet.

5.2 Påverkan för andra koncessionsinnehavare

5.2.1 Affärsverket Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har flera stamnätsledningar i Området, samt stamnätsstationen Barkeryd. E.ON bedömer att Svenska kraftnäts verksamhet inte påverkas i någon större omfattning.

5.2.2 Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall har två 130 kV-ledningar, Tenhult-Nässjö samt Nässjö-Tranås som utgör den ena matningen till transformatorstationen i Tranås. Det finns inga andra transformatorstationer längs ledningarna. 130 kV är över den spänning som är sökt i Koncessionen och på denna spänningsnivå blir det inga skillnader jämfört med tidigare.

För det fall en anslutning skulle kunna genomföras på antingen 40 eller 130 kV i närheten av både E.ONs och Vattenfalls ledningar, skulle dock E.ON få en fördel genom att kunna erbjuda en snabbare anslutning på 40 kV. E.ON bedömer dock att detta är en konkurrens-situation av begränsad karaktär och att det inte motverkar en samhällsekonomisk utbyggnad av nätet eller medför några större konsekvenser för Vattenfall som koncessions-innehavare.

5.2.3 Jönköping Energi Nät AB

Inom Området har Jönköping Energi två parallella 40 kV-ledningar som går mellan södra och norra delen av bolagets områdeskoncession med anläggningsnummer 11091. Ledningarna går genom Områdets yttersta västra del, Jönköping Energi har inga transformatorstationer inom Området och ledningarna försörjer Jönköping Energis kunder inom områdeskoncession 11091. Koncessionen hindrar inte Jönköping Energi från att ansöka om nätkoncession för linje med samma förutsättningar som idag. Inom det begränsade område där Jönköping Energi har sina ledningar och E.ON har ledningar på samma spänning finns dock en fördel för E.ON genom att kunna bygga om en ledning snabbare jämfört med Jönköping Energi. I och med att det rör sig om ett begränsat område och utifrån Jönköping Energis ledningars syfte bedömer E.ON att påverkan på Jönköping Energi är förhållandevis liten.

5.2.4 Tranås Energi Elnät AB

Inom området har Tranås Energi en 40 kV-ledning Tranås-Forsnäs som ansluter Tranås Energis vattenkraftsstation i Forsnäs. Majoriteten av ledningssträckningen är belägen inom Tranås Energis eget område, ca 2,5 km finns i Området. Koncessionen hindrar inte Tranås Energi från att ansöka om nätkoncession för linje med samma förutsättningar som idag. Inom det begränsade område där Tranås Energi har sin ledning och E.ON har ledningar på samma spänning finns dock en fördel för E.ON genom att kunna bygga om en ledning snabbare och billigare jämfört med Tranås Energi. I och med att det rör sig om ett begränsat område och endast en ledning anser E.ON påverkan är förhållandevis liten.

5.2.5 Eksjö Elnät AB

Eksjö Elnät har en nätkoncession för område, 225AF, som i sin helhet omfattas av Området. 225AF är en nätkoncession för område utan lägsta spänning och den högsta tillåtna spänningen är 12 kV. Eksjö Elnät har i dag inga ledningar inom det spänningsintervall som omfattas av Koncessionen, medan E.ON har ett utbyggt nät på 40 kV med tre matningar som försörjer Eksjö Elnäts område. Koncessionen begränsar inte Eksjö Elnät i att kunna ansöka om nätkoncession för linje för ledningar inom Koncessionens spänningsintervall. E.ON och Eksjö Elnät har haft diskussioner innan denna ansökan skickats in där Eksjö Elnät varit positiva till Koncessionen.